

Helsingin seudun toimialakatsaus

4 | 18

28.12.2018

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema	15
Asuntotuotanto Helsingin seudulla	

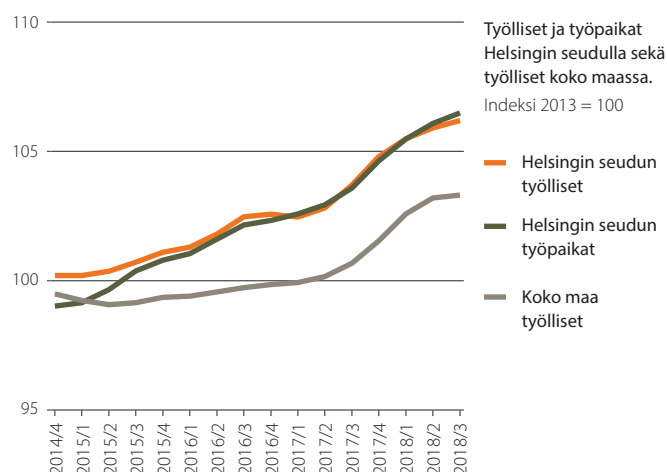
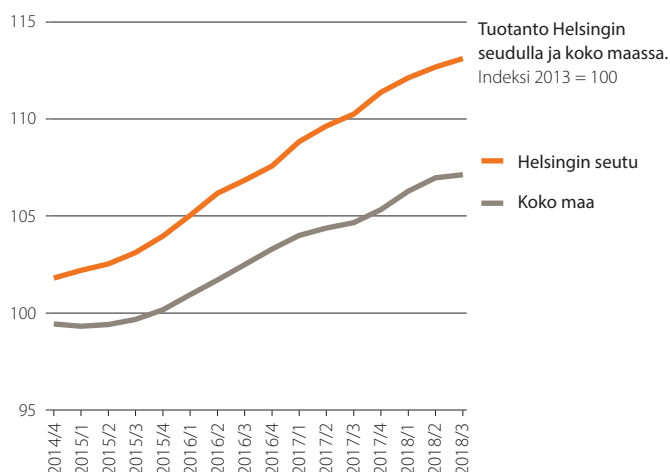
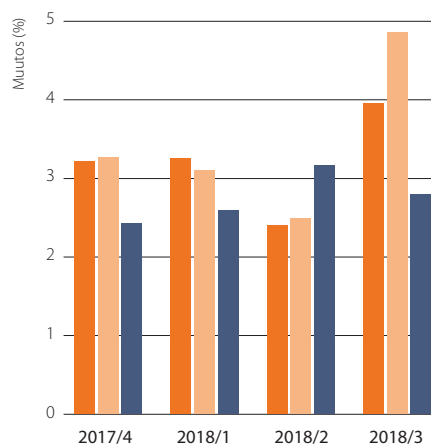
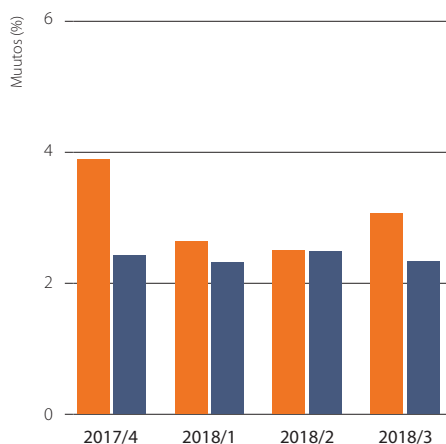
Helsingin seudun tuotannon kasvu jatkui kuluvaan vuoden heinä–syyskuussa. Myös seudun työllisten ja työpaikkojen määrät kasvoivat edelleen vuoden takaisesta. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2018 kolmannelta neljännekseltä.

Helsingin seudun tuotannon kasvu vuoden takaiseen verrattuna jatkui vahvana kuluvaan vuoden kolmannelta neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli heinä–syyskuussa arvion mukaan 3 % korkeammalla tasolla. Tuotanto kasvoi seudulla vajaat 3 % myös vuoden toisella neljänneksellä. Koko maan tuotanto kasvoi edellisvuodesta heinä–syyskuussa reilut 2 %. Viimeksi kuluneen

vuoden aikana tuotanto oli Helsingin seudulla keskimäärin noin 12 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Koko maassa tuotanto on kasvanut reilut 6 % vertailuvuoden tasosta.

Liiketoiminnan kehitys oli vahvaa vuoden kolmannelta neljänneksellä lähes kaikilla aloilla. Hintojen samanaikainen nousu kuitenkin heikensi jonkin verran seudun tuotannon reaaliaikaista kasvua. Helsingin seudun keskeisistä toimialoista suhdannekehitys jatkui heinä–syyskuussa vahvana niin jalostusaloilla kuin useilla seudun palvelualoilla: liikevaihto kasvoi palvelualoista selvästi liike-elämän palveluissa, majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, kaupan alalla, informaatio- ja viestintäalalla sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa. Alueen yritysten suhdanneodotukset ovat kuitenkin selvästi aiempaa varovaisemmat teollisuudessa ja rakentamisessa.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrien kehitystä kuvaavien trendien kasvu jatkui vuoden kolmannelta neljänneksellä. Työllisten ja työpaikkojen määrät kasvoivat edelleen vahvasti myös vuoden takaiseen verrattuna. Seudun työllisten määrä oli vuoden kolmannelta neljänneksellä 4 % ja työpaikkojen määrä 5 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Valtakunnallisesti työllisten määrän trendin kasvu tasaantui. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrä kasvoi heinä–syyskuussa noin 3 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana sekä Helsingin seudun työllisten että työpaikkojen määrät olivat noin 6 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Koko maassa työllisten määrän taso on noussut vajaat 3 % vertailuvuodesta.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin.

Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 27 % Suomen väestöstä, sijaitsee 32 % maan työpaikoista ja tuotetaan 37 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 491 200 kuluva vuoden lokakuussa.

Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 752 300 työllistä ja 798 900 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2017 noin 85 miljardia euroa.

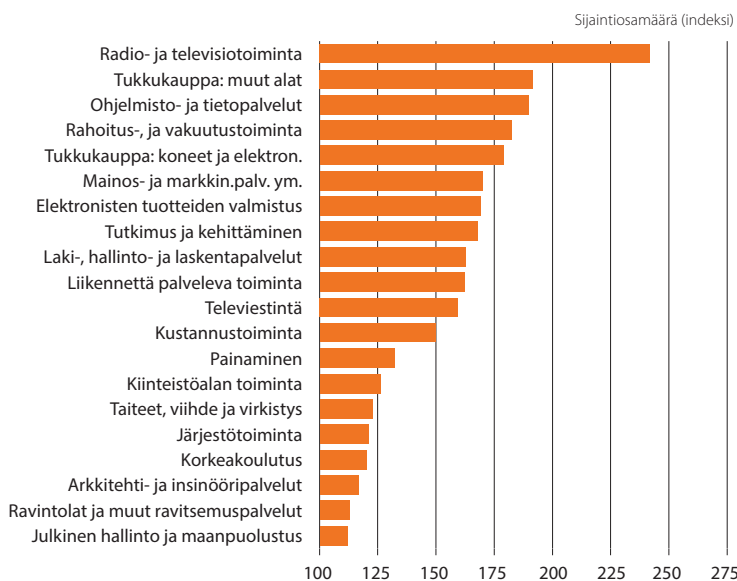
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 59 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 25 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

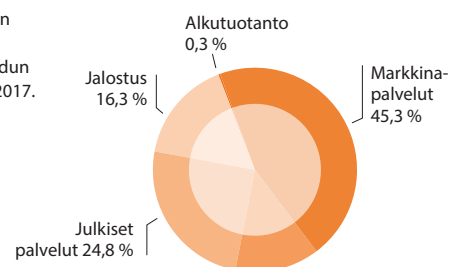
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profileista.

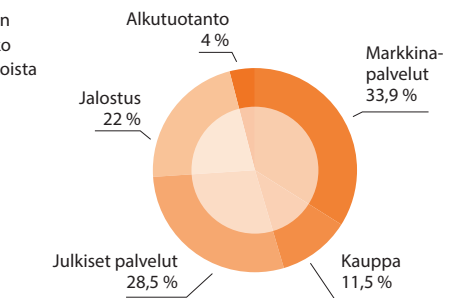
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat.
Indeksi, koko maa = 100

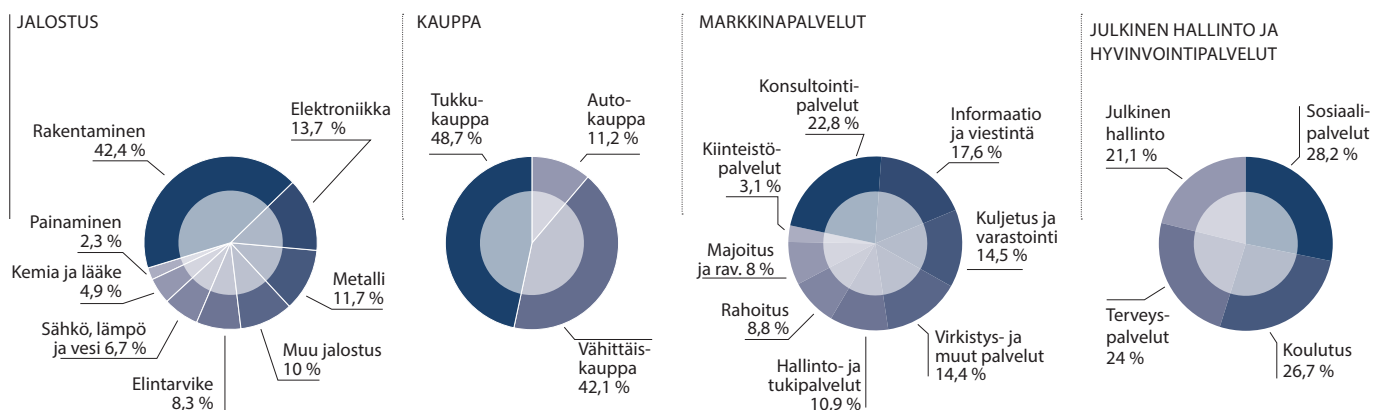
Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2017.

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2017.

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2017.

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta jatkui kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 7 %. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden heinä–syyskuussa 1,3 %, tukkuhinnat 6,1 %, teollisuuden tuottajahinnat 6,3 % ja rakennuskustannukset 2,7 %.

Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vuoden kolmannella neljänneksellä lähes kaikilla päätoimialoilla. Liikevaihdon kasvu oli heinä–syyskuussa voimakkainta liike-elämän palveluissa, jossa liikevaihto kasvoi reilut 8 % vuoden takaisesta. Liikevaihto kasvoi lähes saman verran myös majoitus- ja ravitsemistoiminnassa sekä rakentamisessa.

Myös yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Palkkasumma kasvoi selvästi edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilla. Vuoden takaiseen verrattuna yhteenlasketun palkkasumman kasvua oli vuoden kolmannella neljänneksellä vajaat 6 %. Päätoimialoista kasvu oli voimakkainta rakentamisessa, informaatio- ja viestintäalalla sekä liike-elämän palveluissa.

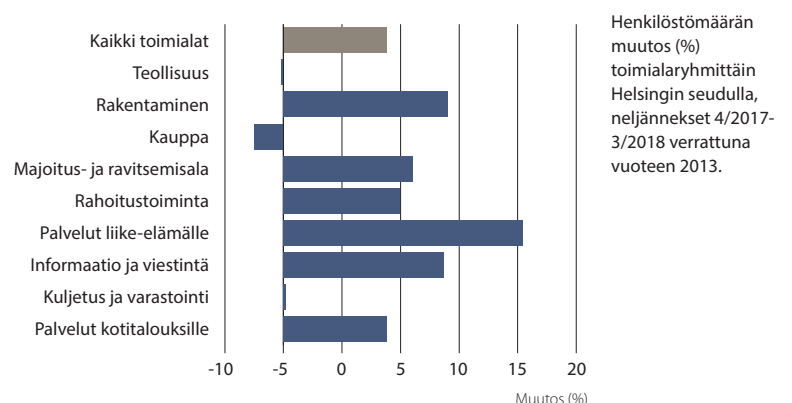
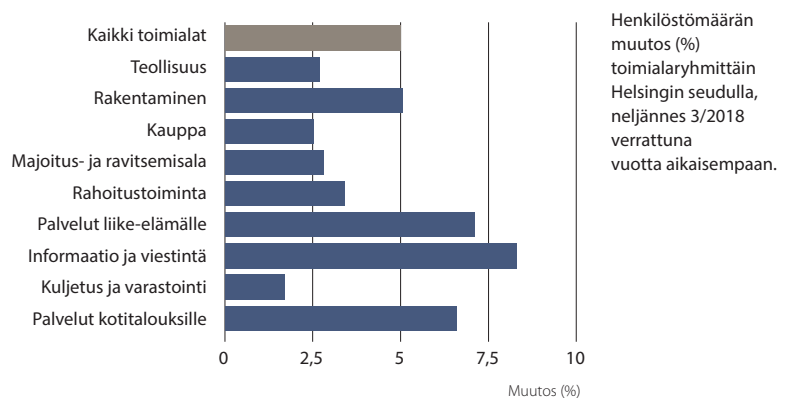
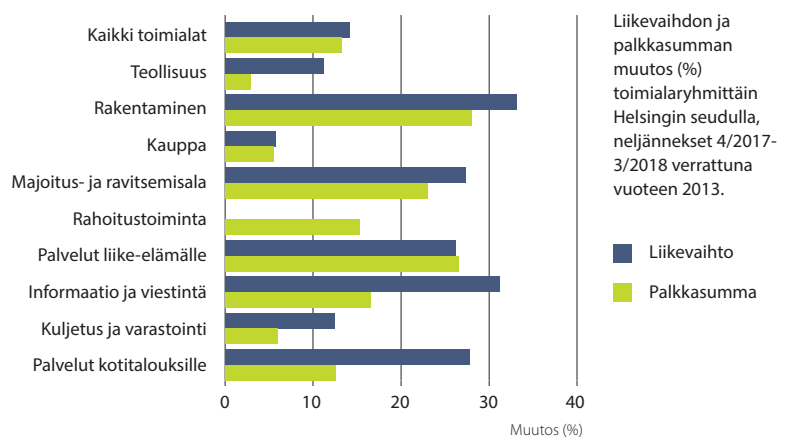
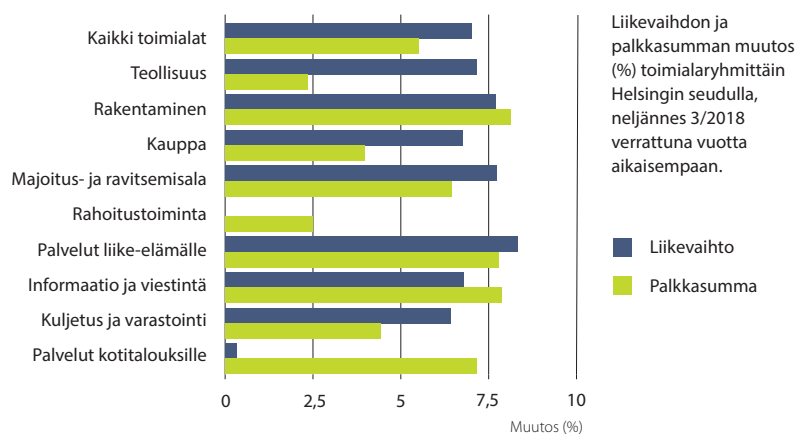
Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 14 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 13 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 3 % vuoteen 2013 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuoden tasoon nähden eniten rakentamisessa sekä informaatio- ja viestintäalalla. Teollisuuden, kaupan sekä kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon kehitys on ollut keskimääräistä kehitystä heikompaa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

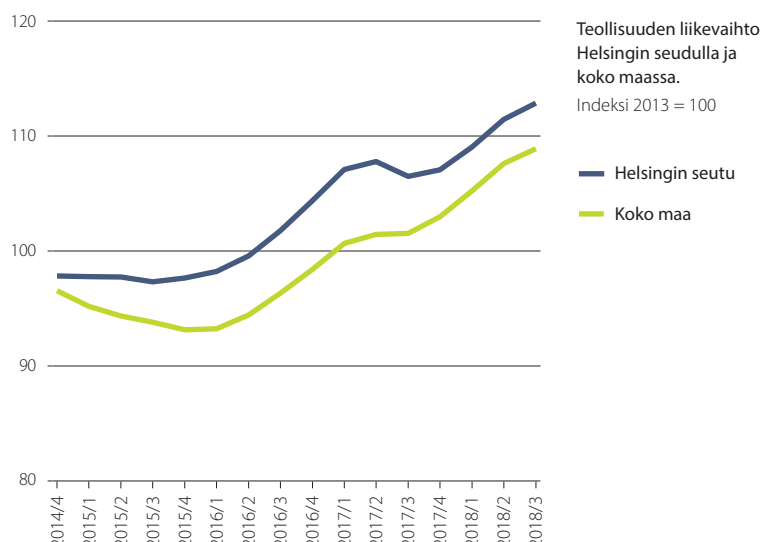
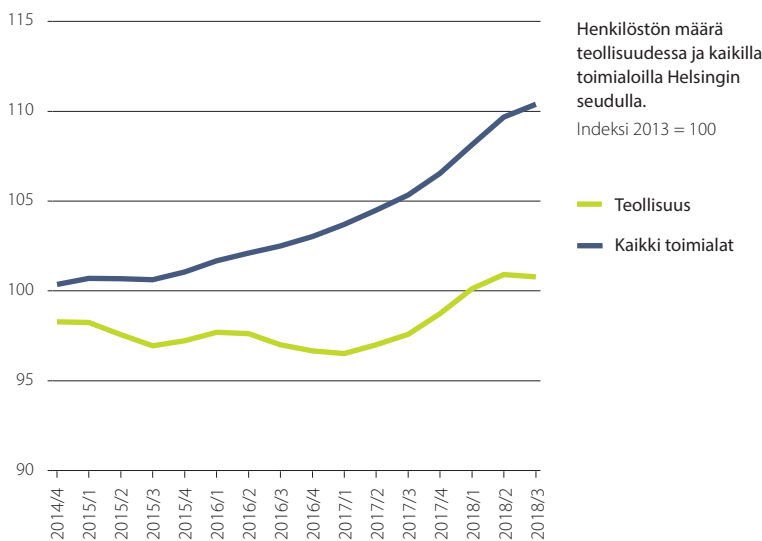
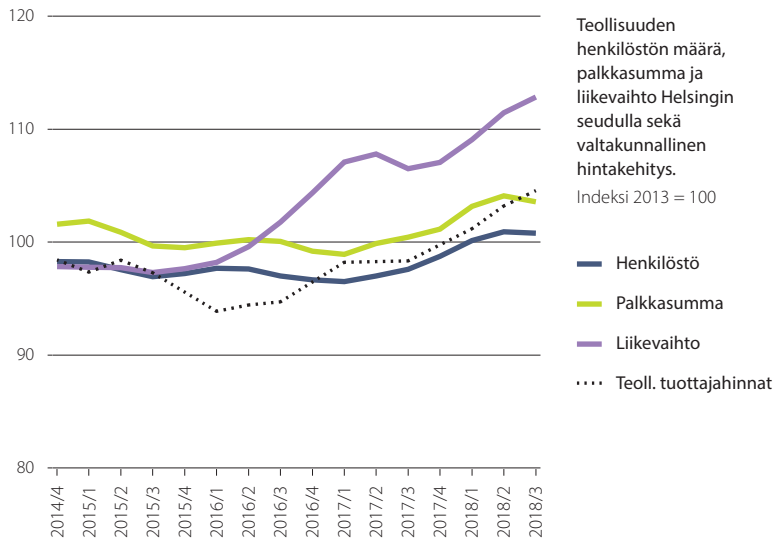
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli heinä–syyskuussa 5 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärä kasvoi kaikilla päätoimialoilla. Henkilöstömäärän kasvu oli voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla, jossa kasvua kertyi reilut 8 %.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 9 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Henkilöstömäärän kasvua on ollut vertailuvuoden tasoon nähden eniten liike-elämän palveluissa. Kaupan alalla henkilöstömäärä on alle vertailuvuoden tason.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

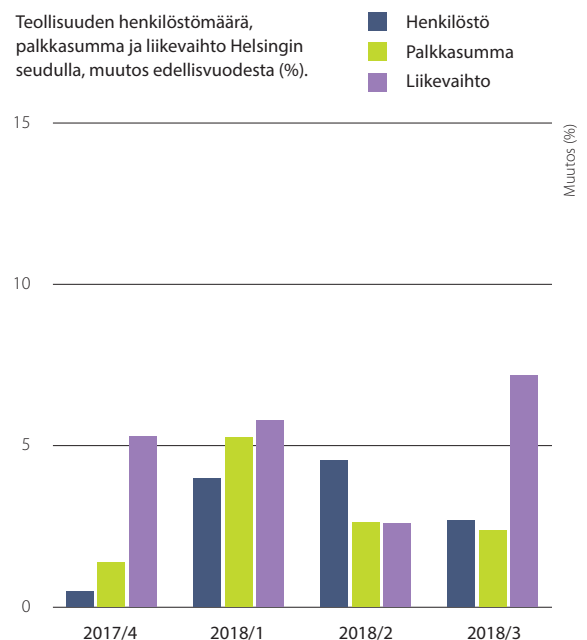

Teollisuusyritysten liikevaihdon trendin kasvu jatkui.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendin viime vuoden lopussa alkanut kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna liikevaihto oli arvion mukaan heinä-syyskuussa 7 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Teollisuuden liikevaihtoa nosti tuottajahintojen kasvu. Edellisvuoteen nähden teollisuuden tuottajahinnat kasvoivat heinä-syyskuussa 6 %. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 11 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on noussut 2 %.

Teollisuuden henkilöstömäärän trendi kääntyi viime vuoden loppupuolella kasvuun ja trendin kasvu jatkui myös kuluvan vuoden kahdella ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden kolmannella neljänneksellä henkilöstömäärän trendin kasvu kuitenkin tasaantui. Edellisvuoteen verrattuna teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa vajaat 3 % korkeammalla tasolla. Myös alan palkkasumman trendi pysyi ennallaan. Vuoden kolmannella neljänneksellä palkkasumman kasvua kertyi noin 2 %. Vuoteen 2013 verrattuna Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on samalla tasolla. Alan palkkasumma on kasvanut vertailuvuodesta 3 %.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 74 300 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

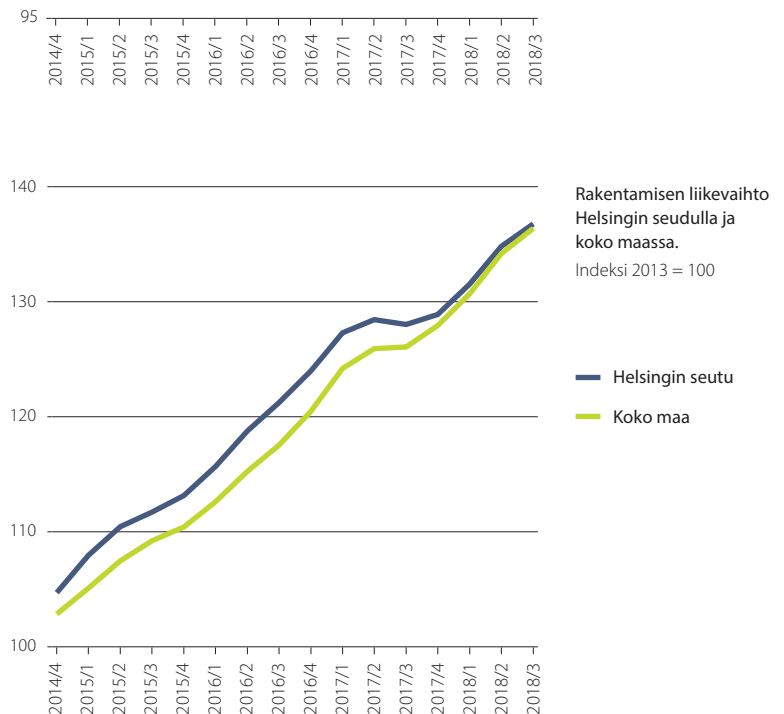
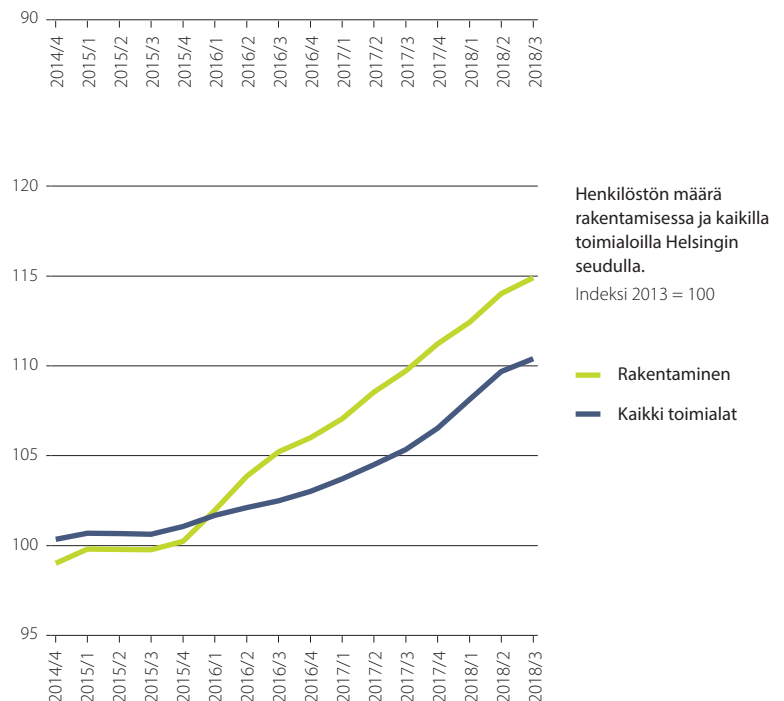
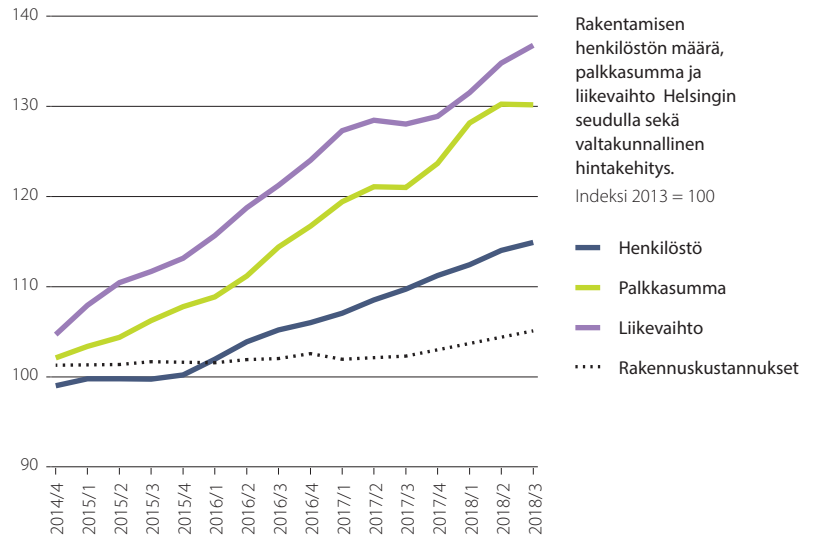
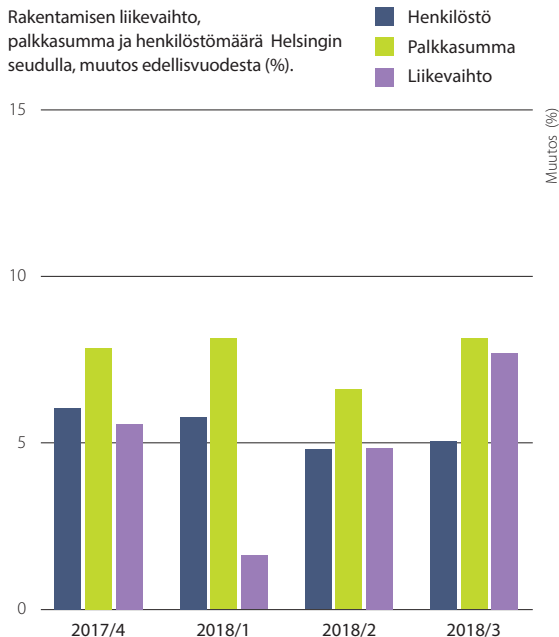
Rakentamisen liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta jatkui.

Rakennusalan liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Arvion mukaan alan liikevaihto oli heinä–syyskuussa 8 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset kasvoivat 3 % vuotta aikaisempaan verrattuna. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Vuoteen 2013 verrattuna rakennusalan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin kolmanneksen korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana noin 4 %.

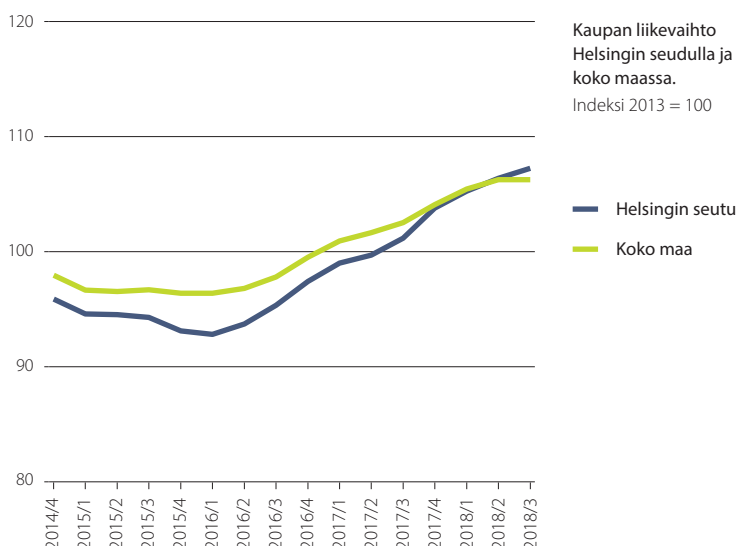
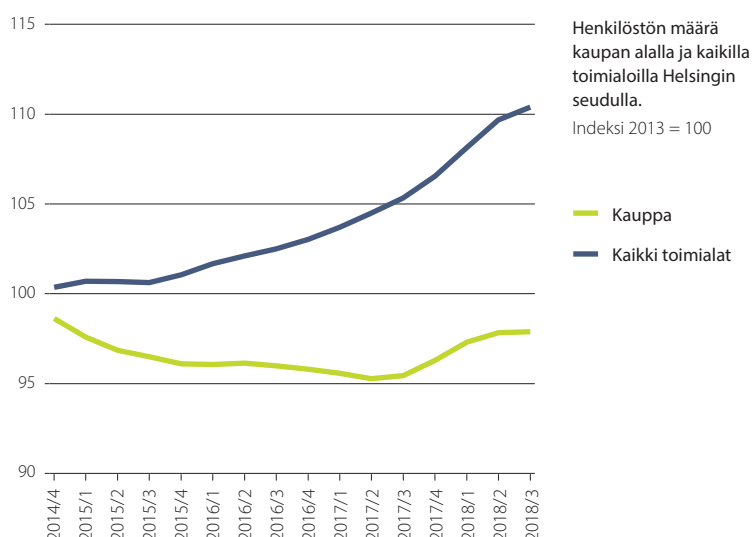
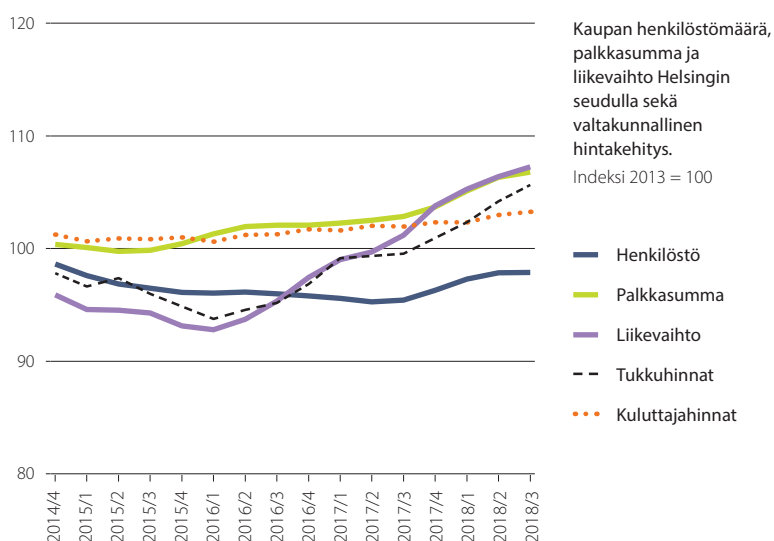
Rakennusyritysten palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden alkupuolella, mutta tasaantui vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli heinä–syyskuussa 8 % korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstömäärän kasvua kertyi heinä–syyskuussa 5 %. Vuodesta 2013 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 28 %. Henkilöstömäärä on alalla vertailuvuoteen nähden 14 % korkeammalla tasolla.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 55 900 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa,
moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen
vähittäismyynti

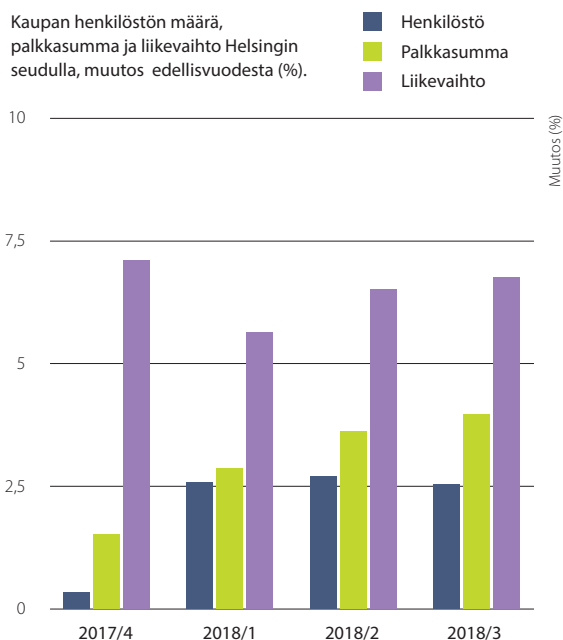

Kaupan alan liiketoiminta kasvoi vuotta aiemmasta.

Kaupan liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli arvon mukaan 7 % korkeammalla tasolla. Koko maassa kaupan liikevaihdon trendin kasvu tasaantui. Kaupan liikevaihtoa nosti tukkuhintojen voimakkaan kasvun jatkuminen. Edellisvuoteen verrattuna tukkuhinnat olivat vuoden kolmannella neljänneksellä 6 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaisesta reilun prosentin. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla noin 6 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Tukkuhinnat olivat keskimäärin reilut 3 % vertailuvuotta korkeammalla tasolla. Myös kuluttajahinnat ovat nousseet noin 3 % vuoteen 2013 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluneen vuoden heinä–syyskuussa. Edellisvuoteen verrattuna alan palkkasumman kasvua kertyi 4 %. Kaupan henkilöstömäärän trendi pysyi vuoden kolmannella neljänneksellä lähes ennallaan. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä on 3 % korkeammalla tasolla. Vuoteen 2013 verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 6 %. Kaupan alan henkilöstömäärä on laskenut vertailuvuodesta 2 %.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 106 100 työpaikkaa Helsingin seudulla.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

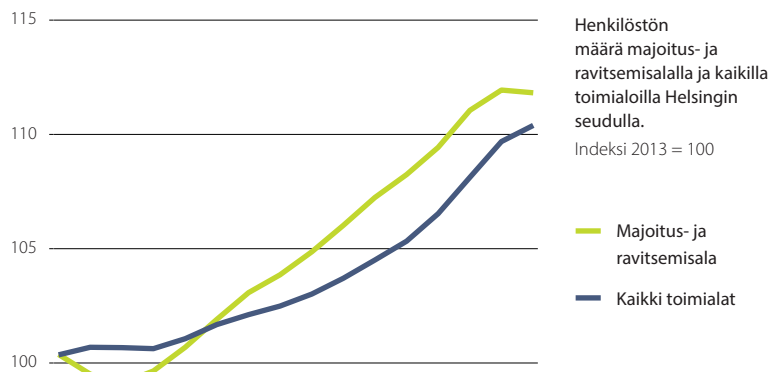
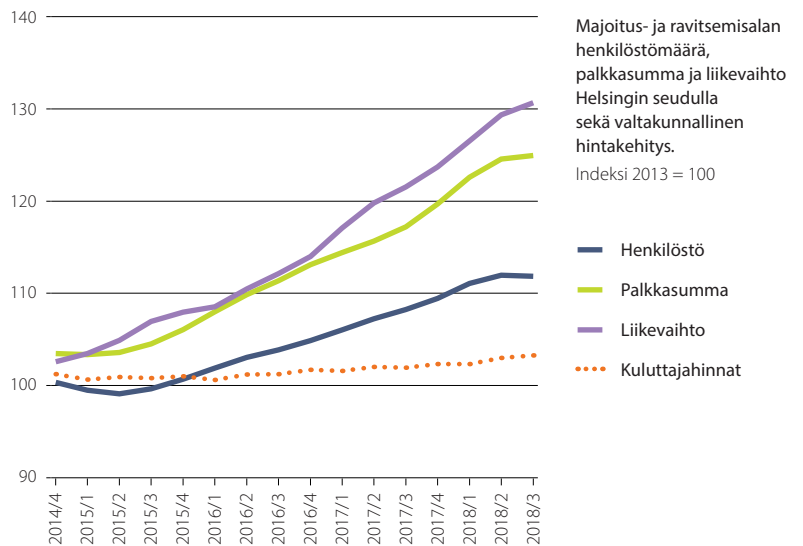
Majoitus, ravitsemistoiminta

Majoitus- ja ravitsemisalan liiketoiminnan kasvu vuotta aiemmasta jatkui.

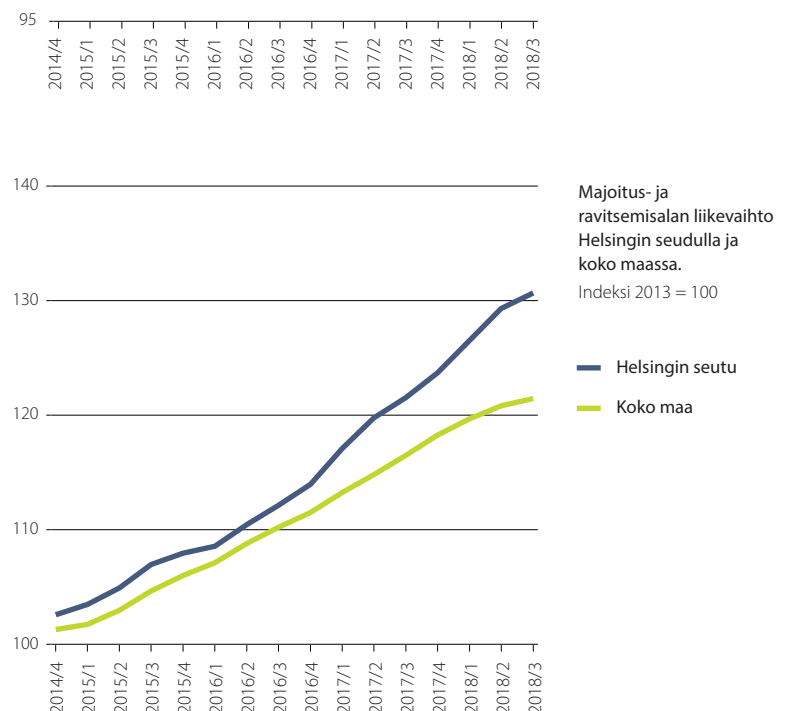
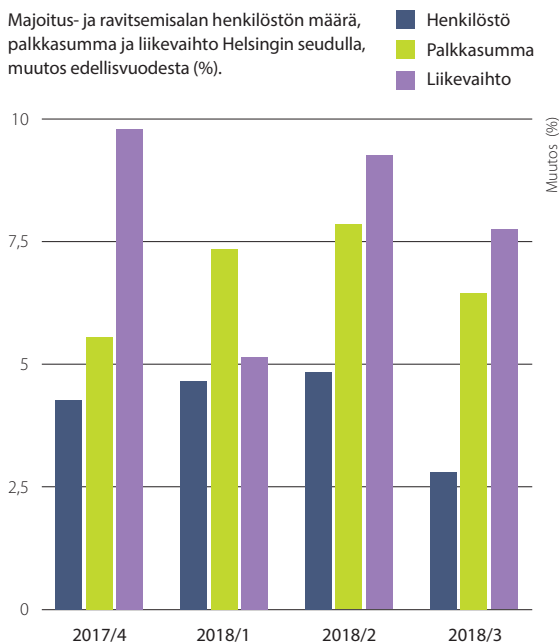
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihdon trendin vakaa kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan heinä–syyskuussa 8 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Vertailuvuoden tasosta alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 27 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana noin 3 %.

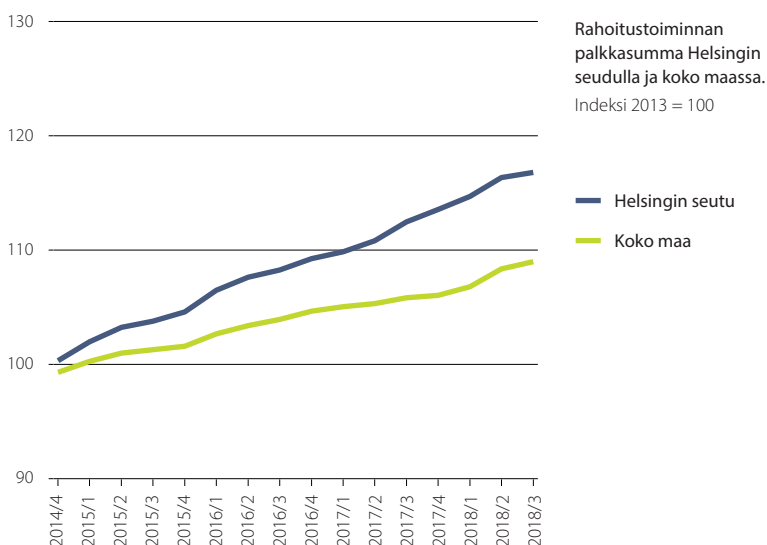
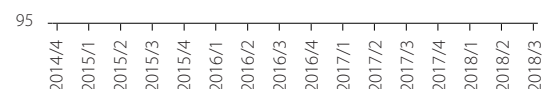
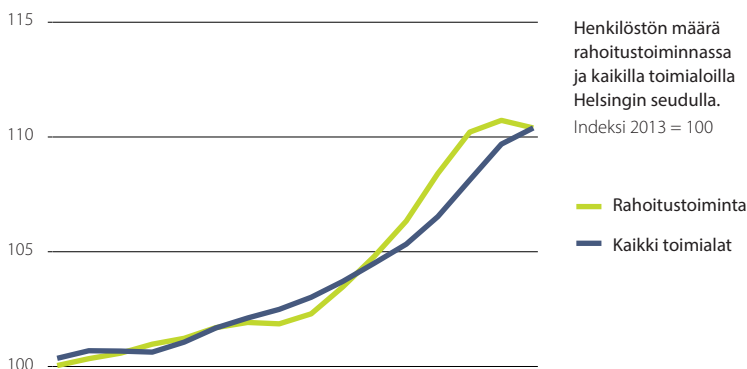
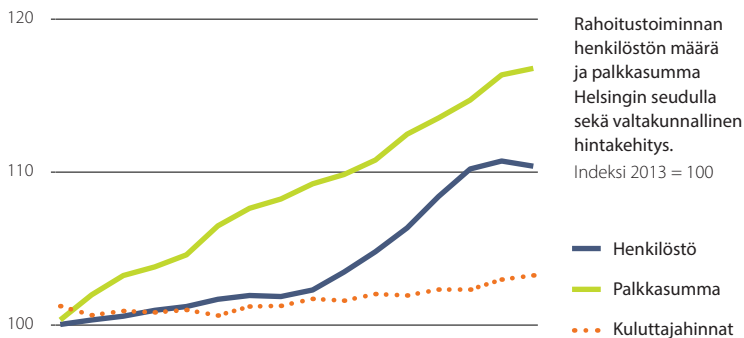
Alan palkkasumman trendi kasvoi vahvasti kuluvan vuoden alkupuolella, mutta pysyi ennallaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla heinä–syyskuussa 7 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu tasaantui. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä oli 3 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemisalan palkkasumma on kasvanut 23 % vuodesta 2013. Alan henkilöstömäärä on vertailuvuoteen nähden noin kymmenyksen korkeammalla tasolla.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 26 600 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

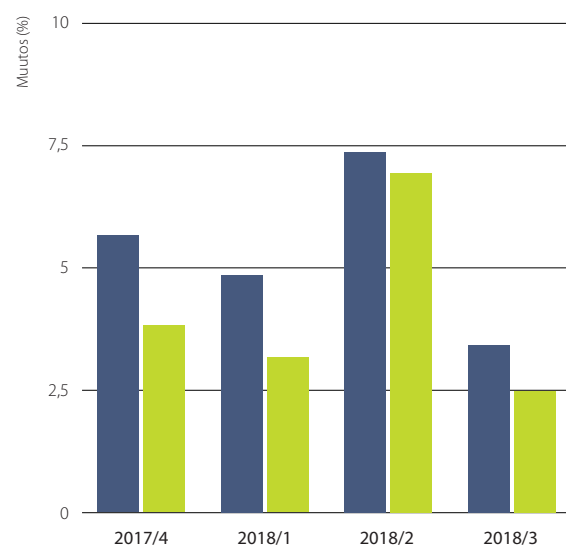
Rahoitustoiminnan palkkasumman kasvu jatkui, mutta henkilöstömäärän trendin kasvu tasaantui.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendin pitkään jatkunut kasvu jatkui kuluvaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli heinä–syyskuussa 3 % korkeammalla tasolla. Rahoitustoiminnan palkkasumman kasvu jatkui myös koko maassa. Viimeksi kuluneen vuoden aikana alan palkkasumma oli vuoteen 2013 verrattuna Helsingin seudulla 15 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta noin 3 %.

Alan henkilöstömäärän trendin kasvu tasaantui heinä–syyskuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli vuoden kolmannella neljänneksellä reilut 3 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin kymmenyksen korkeammalla tasolla.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 30 200 työpäivää Helsingin seudulla.

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

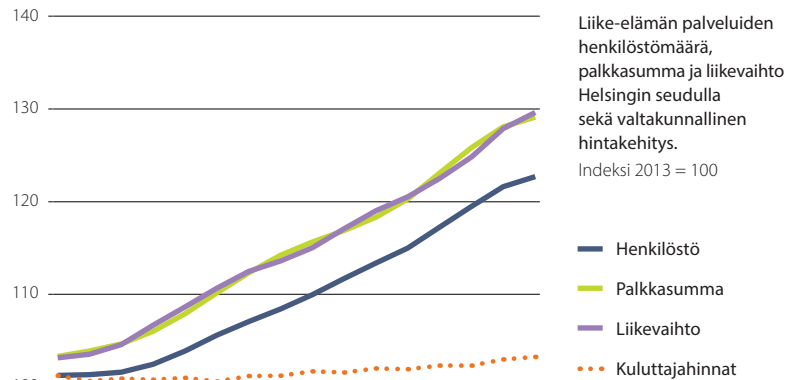
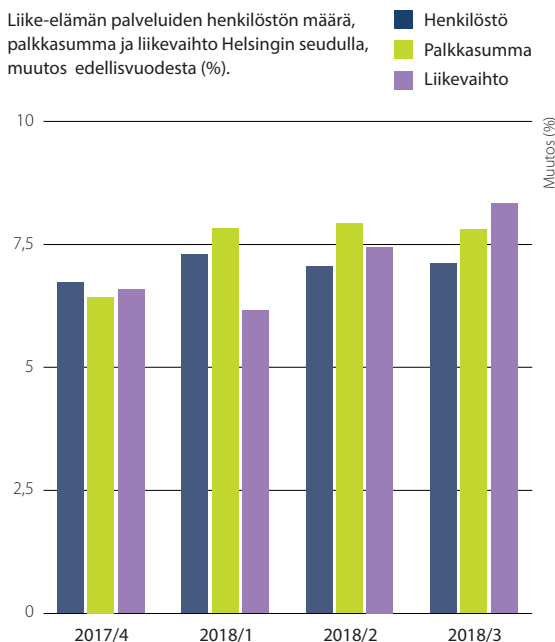
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminnan kehitys jatkui vahvana.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan kuluvan vuoden heinä–syyskuussa. Alan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli vuoden kolmannella neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 8 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2013 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut noin neljänneksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana noin 3 %.

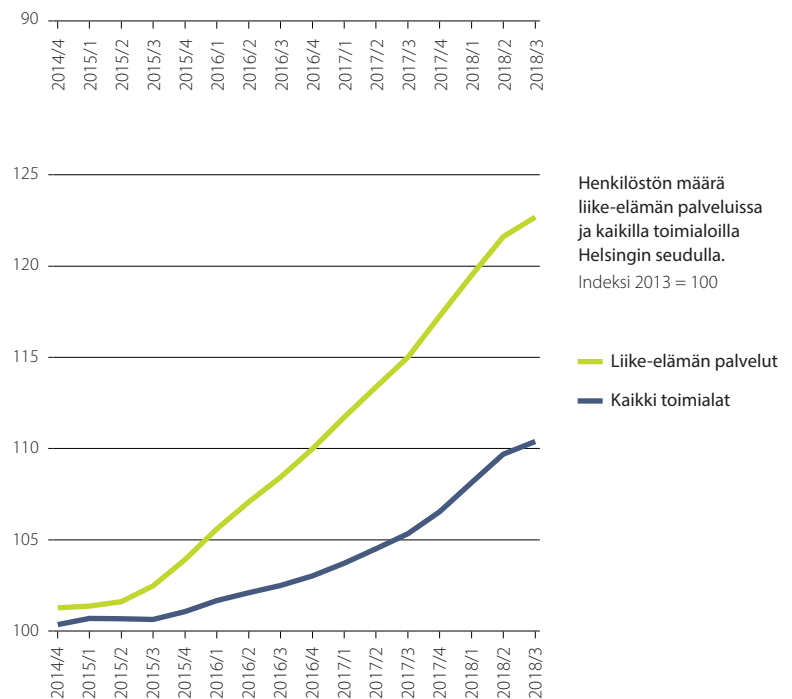
Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin vahva kasvu jatkui kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Heinä–syyskuussa palkkasumma oli alalla 8 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärän kasvua oli 7 %. Vuoden 2013 tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin viidenneksen ja palkkasumma 27 % korkeammalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 128 500 työpaikkaa Helsingin seudulla.

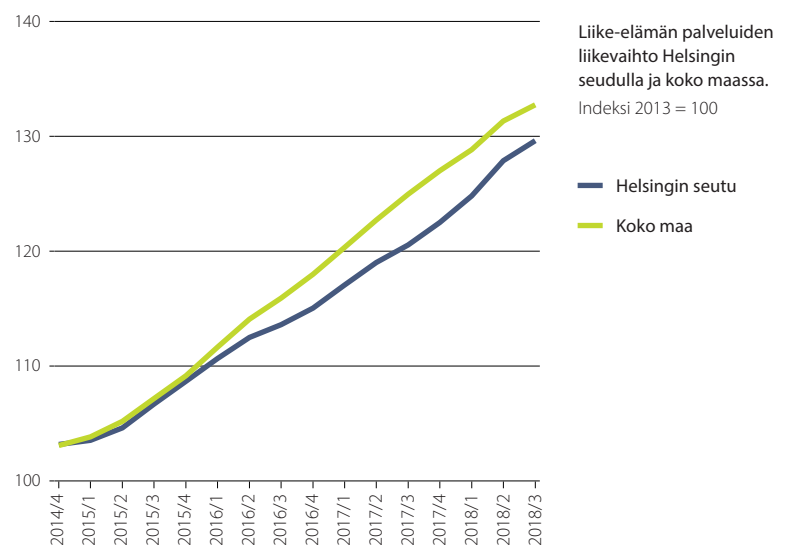
Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2013 = 100

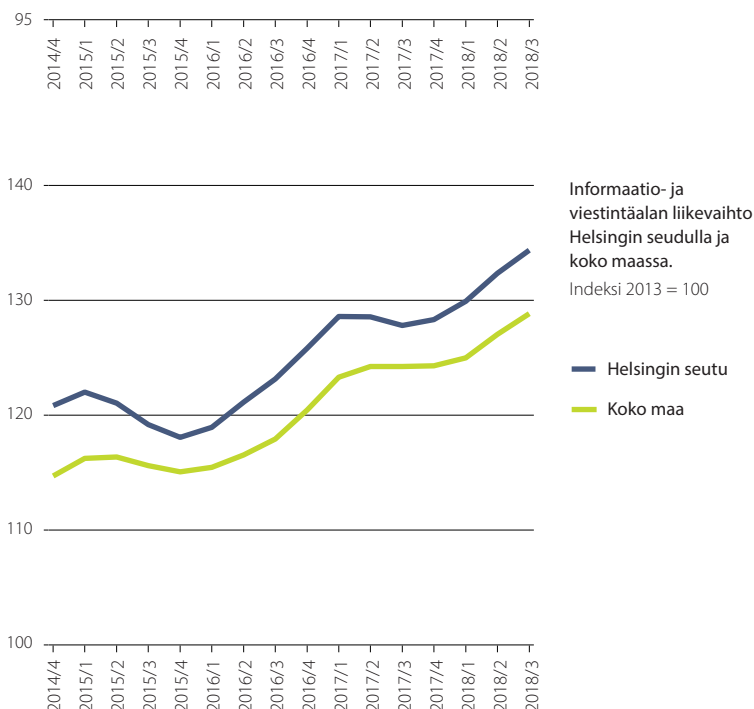
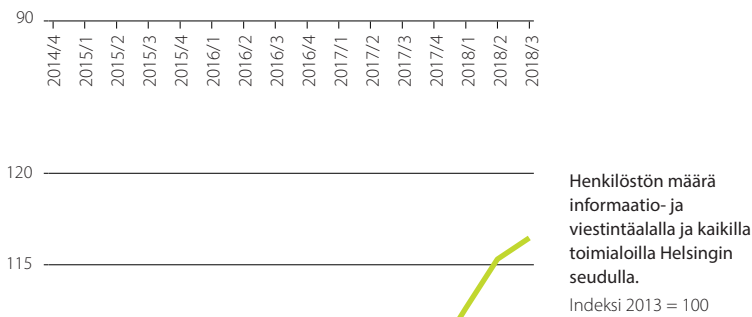
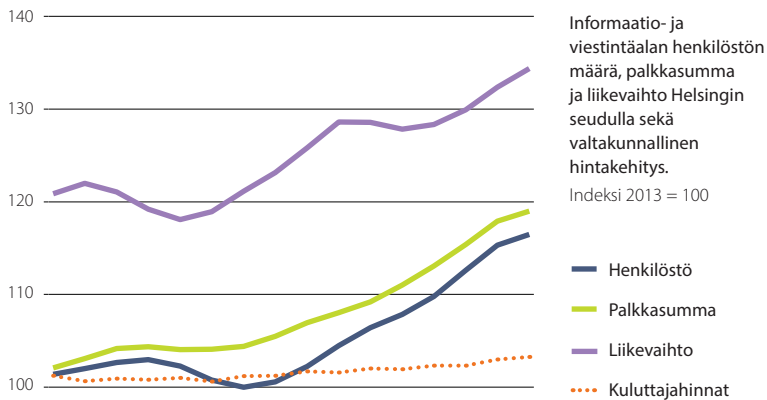

Henkilöstön määrä liike-elämän palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2013 = 100

Liike-elämän palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2013 = 100

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

Informaatio- ja viestintäalan liiketoiminnan vahva kasvu jatkui.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin kuluvan vuoden alussa alkanut kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli heinä–syyskuussa Helsingin seudulla arvon mukaan 7 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoteen 2013 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 31 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 3 % vertailuvuoteen nähden.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden heinä–syyskuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli 8 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Vuoden takaiseen nähden henkilöstömäärä oli vuoden kolmannella neljänneksellä 8 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2013 tasoon verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 17 % ja henkilöstömäärä 14 %.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 66 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihdon vakaa kasvu jatkui.

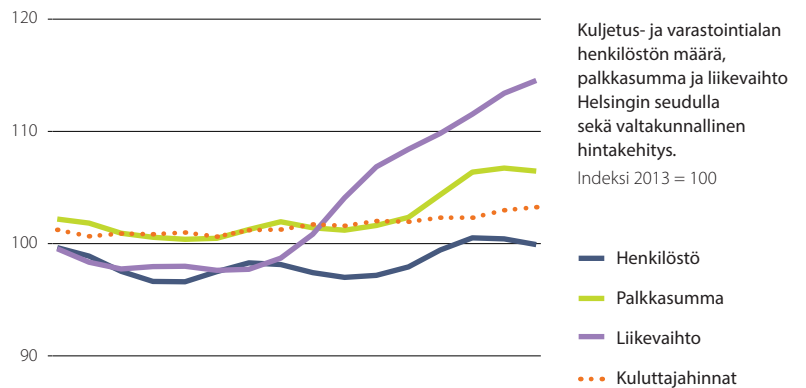
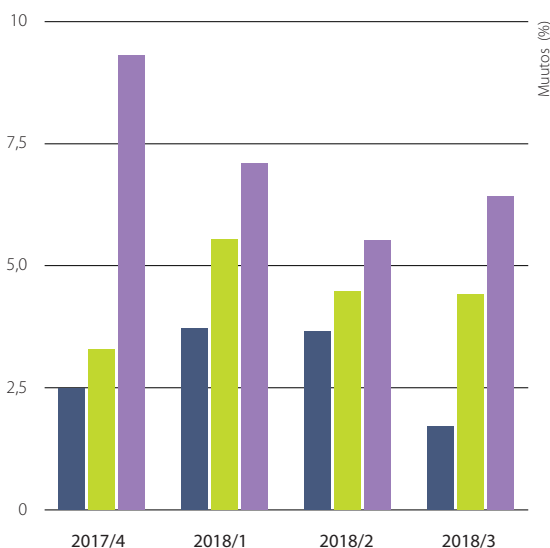
Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendi kasvoi myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli heinä–syyskuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan reilut 6 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihto on kasvanut seudulla 12 % vuodesta 2013. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta noin 3 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendin kasvu hiipui kuluvan vuoden toisella neljänneksellä ja trendi pysyi ennallaan myös heinä–syyskuussa. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli kolmannella neljänneksellä reilut 4 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 6 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2013. Myös alan henkilöstömäärän trendi pysyi ennallaan kuluvan vuoden heinä–syyskuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli vajaat 2 % korkeammalla tasolla. Vuoteen 2013 nähden alan henkilöstömäärä on suunnilleen samalla tasolla.

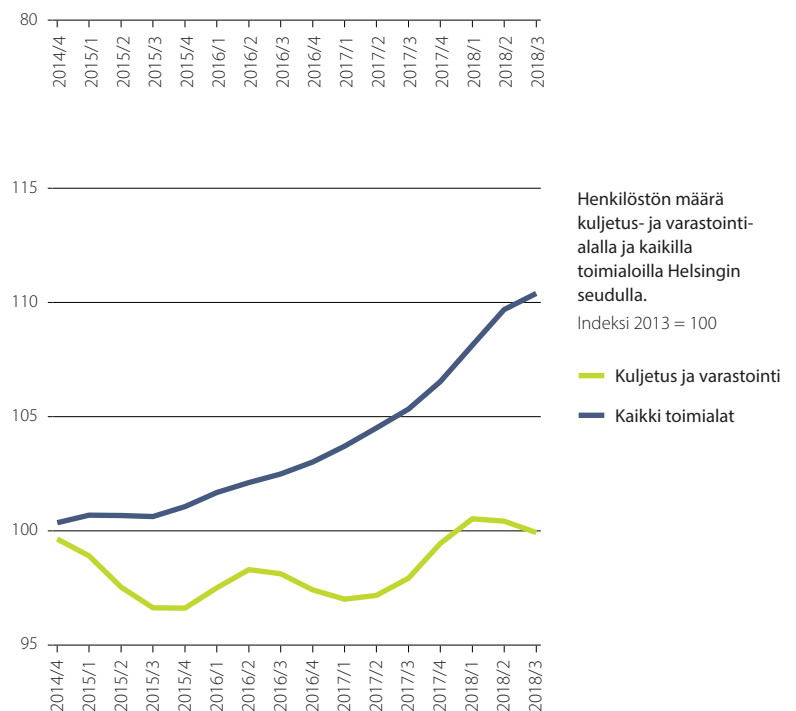
Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 52 800 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

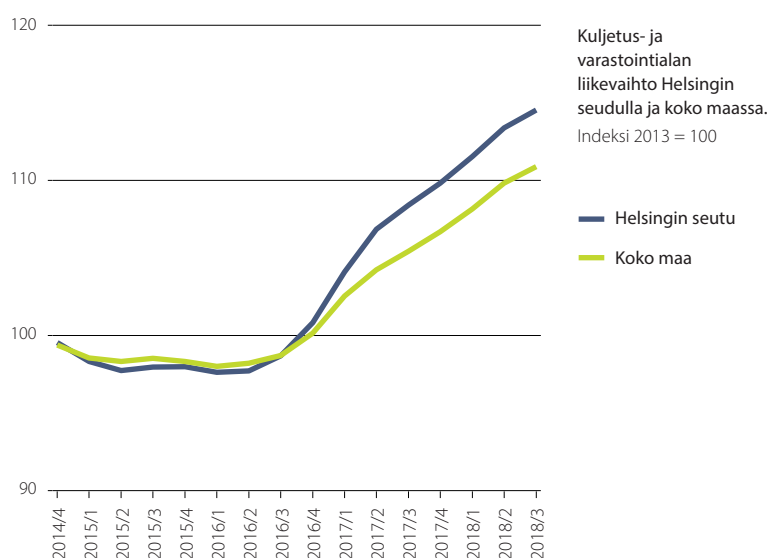
■ Henkilöstö
■ Palkkasumma
■ Liikevaihto

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2013 = 100

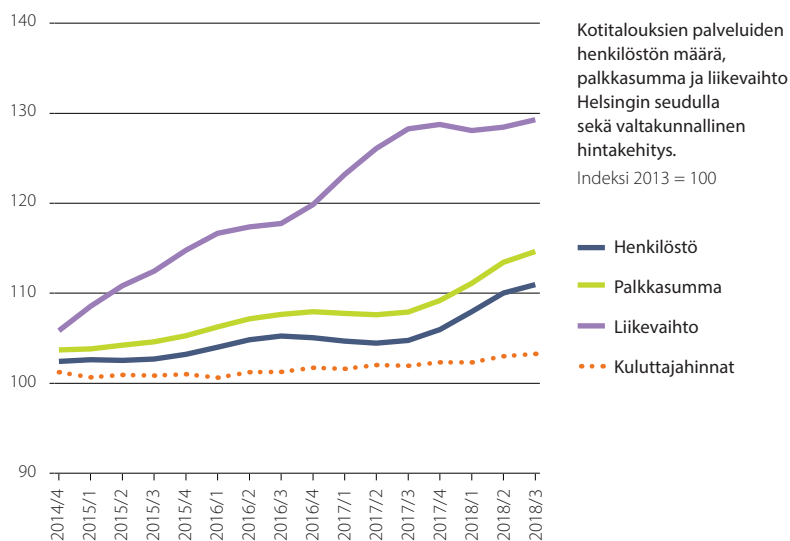

Henkilöstön määrä kuljetus- ja varastointialalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2013 = 100

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2013 = 100

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

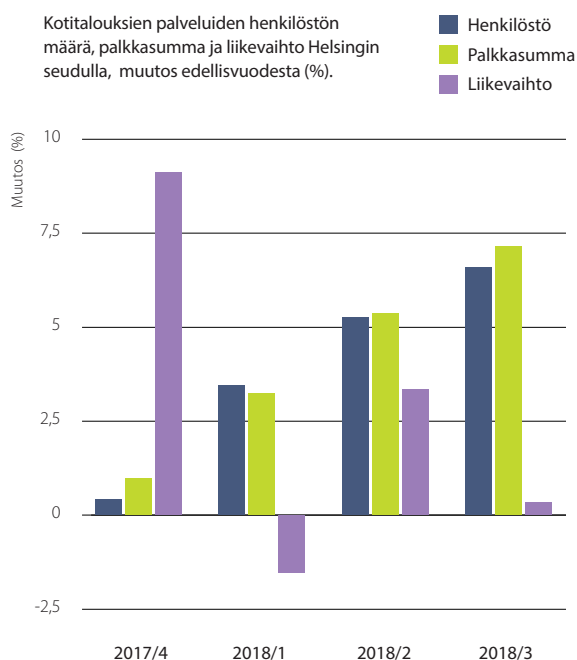
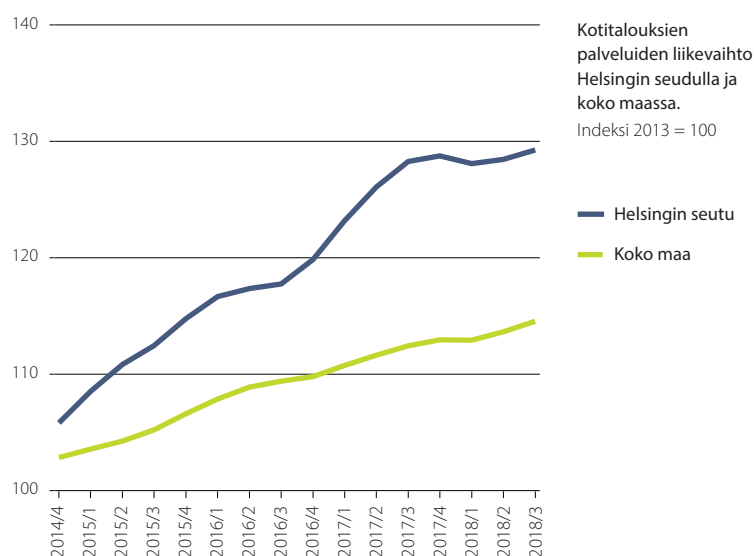
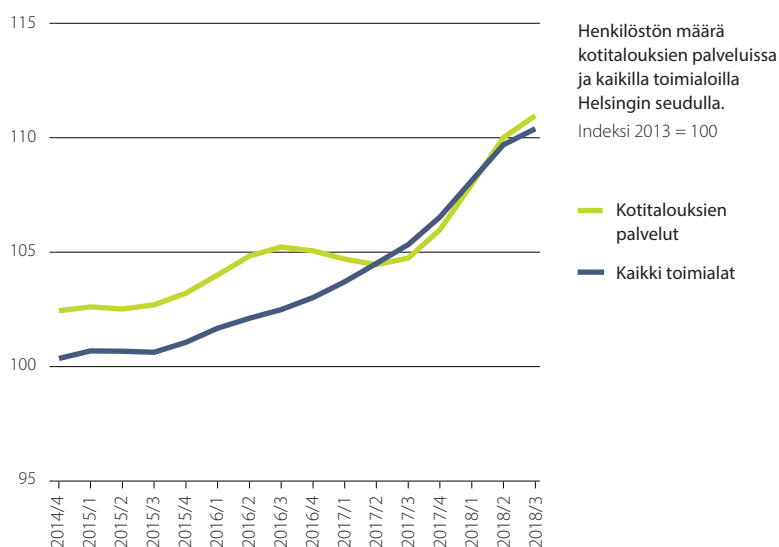

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla, mutta palkkasumman ja henkilöstömäärän kasvu jatkui.

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendin vahva kasvu hiipui viime vuoden lopussa. Ennakoarvion mukaan trendi kasvoi hieman kuluvaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendin loiva kasvu jatkui. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla heinä–syyskuussa arvion mukaan samalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuodesta 2013 alan liikevaihto on kasvanut 28 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta noin 3 %.

Alan palkkasumman trendin viime vuoden lopussa alkanut kasvu jatkui kuluvaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumman kasvua kertyi noin 7 %. Myös kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendi kasvoi edelleen. Vuoden takaiseen verrattuna alan henkilöstömäärä oli heinä–syyskuussa vajaat 7 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2013 tasoon nähden henkilöstömäärä on kasvanut 9 %. Alan palkkasumma on kasvanut 13 % vertailuvuoden tasosta.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 76 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset pysyivät ennallaan palvelualoilla, mutta heikkenivät teollisuudessa ja rakentamisessa. Maakunnan yrityksissä pula ammattityövoimasta on noussut merkittäväksi tuotannon kasvun esteeksi, mutta myös kysynnän puute on yrityksille edelleen ongelma.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymät heikkenivät selvästi kuluvan vuoden loppukesän ja alkusyksyn aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -18, kun heinäkuussa tehdyssä kyselyssä vastaava saldoluku oli 1. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat vaisummat kuin koko maassa keskimäärin. Valtakunnallisten tietojen mukaan suhdanneodotukset heikkenivät erityisesti rakentamisessa.

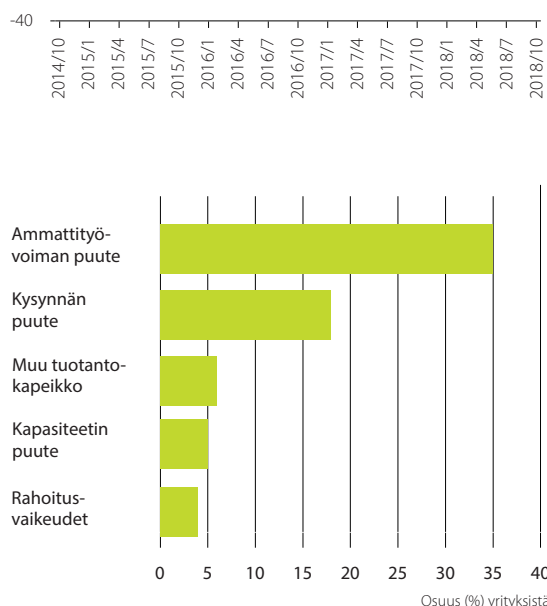
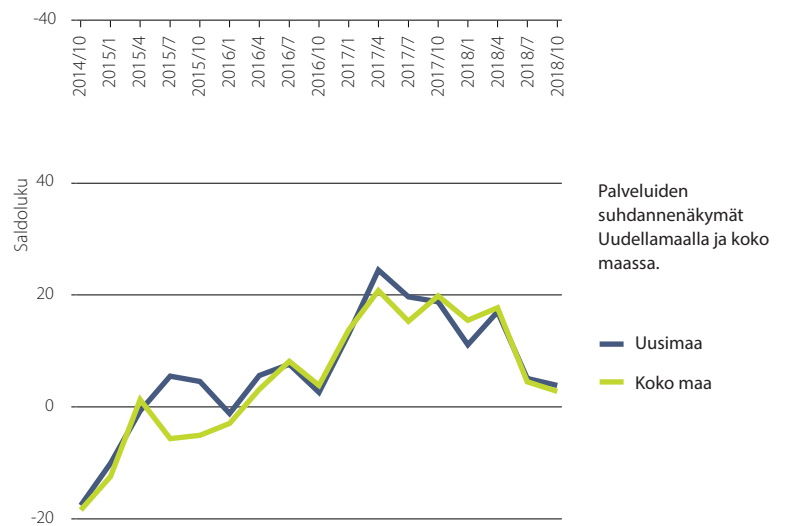
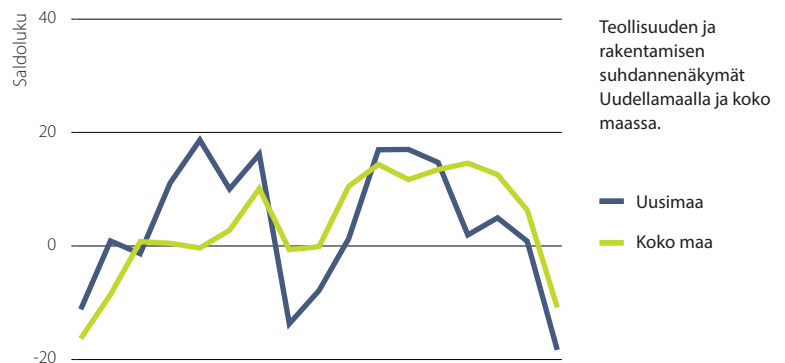
Palveluyritysten suhdanneodotukset pysyivät lähes ennallaan niin Uudellamaalla kuin valtakunnallisesti. Lokakuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä 4, kun heinäkuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 5. Uudenmaan palvelualojen suhdannenäkymät olivat lokakuussa lähellä koko maan keskiarvoa.

Uudenmaan yrityksissä henkilöstön määrä kasvaa hieman lähikuukausina. Henkilöstöodotuksia seuraavaan kolmen kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli lokakuussa maakunnan yrityksissä 9.

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli heinäkuussa 58 %:lla Uudenmaan yrityksistä. Pula ammattityövoimasta yleistyi hieman Uudellamaalla loppukesän ja alkusyksyn aikana. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli heinäkuussa pulaa 35 %:lla alueen yrityksistä. Heikko kysyntä oli ongelma 18 %:lla vastaajista.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuuksien erotus.

Vaihtuva teema: ASUNTOTUOTANTO HELSINGIN SEUDULLA

Helsingin seudulla aloitettiin lähes 22 000 uuden asunnon rakentaminen viimeksi kuluneen vuoden aikana. Määrä on suurempi kuin kertaakaan 2000-luvulla.

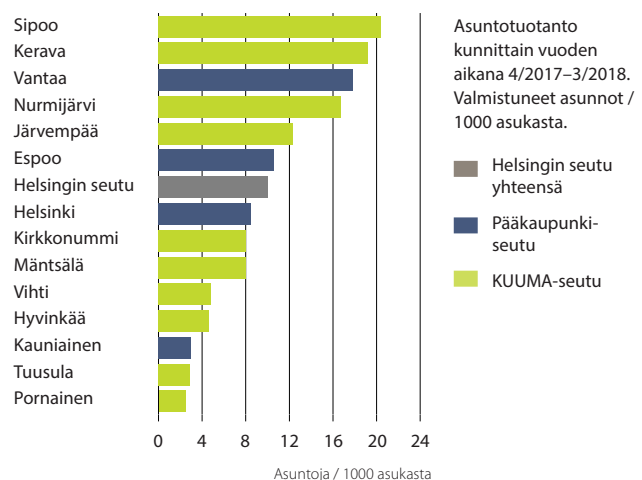
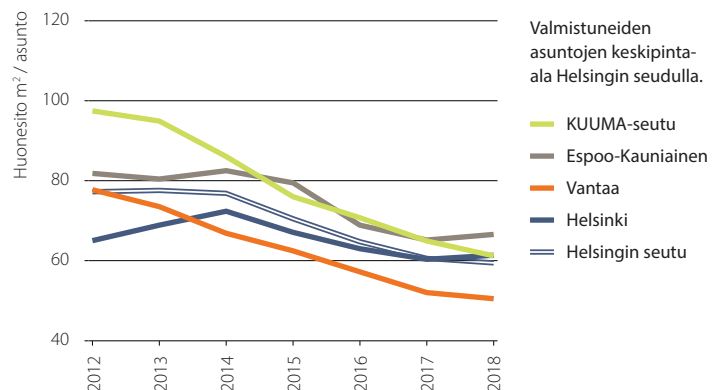
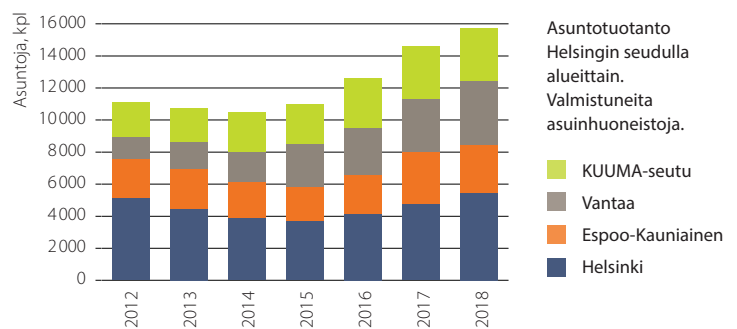
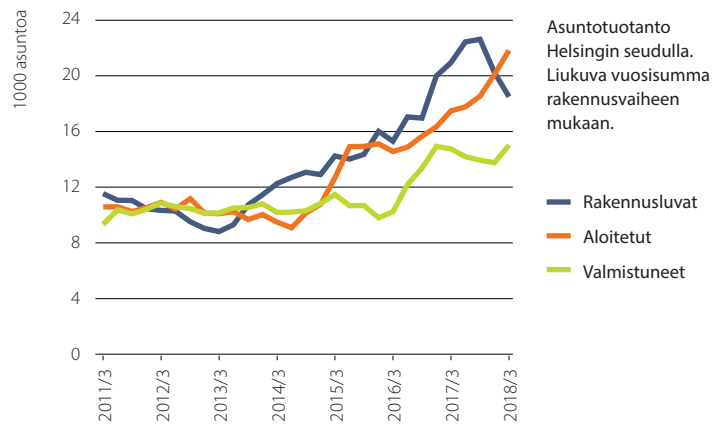
Helsingin seudulla valmistui 15 700 asuntoa vuoden pituisella jaksolla lokakuusta 2017 syyskuuhun 2018. Määrä on yli puolitoistakertainen verrattuna vuoteen 2014, jolloin asuntotuotanto oli kuluven vuosikymmenen alimmalla tasolla. Asuntotuotannon aloitukset nousivat ennätyslisiselle tasolle, sillä jakson aikana aloitettiin 21 900 asunnon rakentaminen. Rakennuslupia myönnettiin 18 500 asunnonle. Määrä oli noin 4 000 asuntoa vähemmän kuin vuosisumma puoli vuotta aikaisemmin, jolloin lupavolyymi oli huipussaan.

Valmistuneiden asuntojen määrän lisäys Helsingin seudulla perustui ennakoarvion mukaan etenkin Vantaan ja Helsingin vahvaan kasvuun vuonna 2018. Myös KUUMA-seudulla valmistuneiden asuntojen määrä nousi. Espoossa jäätin vähän jälkeen edellisen vuoden ennätyslisisestä määrästä.

Valmistuneiden asuntojen pinta-alasumma on myös kasvanut, mutta huomattavasti vähemmän kuin asuntojen määrä, sillä valmistuneiden asuntojen keskipinta-ala on pienentynyt edelleen. Helsingin seudulla asuntojen valmistuneiden asuntojen keskikoko oli noin 60 huoneistoneliötä viimeksi kuluneen vuoden aikana, kun keskiarvo oli 77 neliötä vuonna 2012. Jyrkimmin uuden asunnot ovat pienentyneet KUUMA-seudulla ja Vantaalla. Muutoksen taustalla on asuntotuotannon painottuminen entistä enemmän kerrostaloihin pientalojen kustannuksella, mutta myös asuntokoot ovat pienentyneet kaikissa talotyypeissä.

Asuntotuotannon asukasluukuun suhteutetut erot ovat kasvaneet varsin suuriksi Helsingin seudun kuntien välillä. Koko seudulla valmistui keskimäärin 10 asuntoa 1 000 asukasta kohti viimeksi kuluneen vuoden aikana. Asuntotuotanto oli suhteellisesti vilkkainta Sipoossa, Keravalla, Vantaalla ja Nurmijärvellä, joissa valmistui 16–18 asuntoa 1 000 asukasta kohti. Espoossa määrä oli 11 ja Helsingissä 8,5 asuntoa 1 000 asukasta kohti. Vähiten asuntoja suhteessa asukasluukuun valmistui Kauniaisissa, Tuusulassa ja Pornaisissa.

Tietolähde: Tilastokeskus, rakennus- ja asuntotuotantotilasto. Vuoden 2018 tiedot perustuvat jakson 10/2017–09/2018 ennakkotietoihin. Helsingin lukuihin on lisätty rakennusten käyttötarkoituksuuuutoksissa valmistuneet asunnot, jotka puuttuvat Tilastokeskuksen luvuista. Lähde: Helsingin kaupunginkanslia.

Helsingin seudun toimialakatsaus

4 | 18

Julkaisija **Helsingin seudun kauppakamari**
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

Toimitus **Kaupunkitutkimus TA Oy**
Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi

Lisätietoja Johtaja **Markku Lahtinen**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. +358 50 571 3564
markku.lahtinen@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. 0500 970 082
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija **Tamás Lahdelma**
Kaupunkitutkimus, puh. 050 441 9534
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu **Bread Visual Design**
kari@bread.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

Kannen kuva: iStockPhoto

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritus tiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritus tiedot).

Toimialoitteiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. Indikaattorin laskenta: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- **Helsingin seutu:** Toimialoitteisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.
- **Suomi:** Kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. Tietolähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2013. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2013.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2013) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	8	Kirkkonummi
1 Helsinki	9	Mäntsälä
2 Espoo	10	Nurmijärvi
3 Vantaa	11	Pornainen
4 Kauniainen	12	Sipoo
	13	Tuusula
	14	Vihti
Kehyskunnat		
5 Hyvinkää		
6 Järvenpää		
7 Kerava		

